

[Strona Główna](#) > ... > [Sprawy Rodzinne I Dziedziczenie](#) > [Alimenty](#) > Estonia

Alimenty

 Estonia

Autor treści:



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Co w praktyce oznaczają pojęcia „świadczenia alimentacyjne” oraz „obowiązek alimentacyjny”? Na kim spoczywa obowiązek wypłaty świadczenia alimentacyjnego na rzecz innej osoby?

Zgodnie z konstytucją estońską obowiązek alimentacyjny oznacza spoczywający na członkach rodziny obowiązek zapewniania środków utrzymania tym jej członkom, którzy znajdują się w niedostatku.

Świadczenie alimentacyjne to kwota, która ma być wypłacana na pokrycie kosztów utrzymania i którą z reguły przekazuje się okresowo w formie pieniężnej. Na wniosek uprawnionego sąd może w niektórych przypadkach nakazać wypłatę świadczenia alimentacyjnego w formie płatności jednorazowej. Osoba zobowiązana do wypłaty świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego dziecka może, z uzasadnionych względów, zwrócić się do sądu o zgodę na wywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego w inny sposób niż poprzez wypłatę świadczeń pieniężnych.

Co do zasady obowiązek wypłaty świadczeń alimentacyjnych na rzecz osoby, która znajduje się w niedostatku, spoczywa na wstępnym i zstępnym tej osoby pierwszego stopnia – innymi słowy, dorosłe dziecko i rodzice są zobowiązani do zapewniania sobie nawzajem środków utrzymania. Na wstępnym drugiego stopnia danej osoby spoczywa obowiązek alimentacyjny wobec jej małoletnich zstępnym. Małżonkowie są również zobowiązani do wzajemnego utrzymywania siebie i wspólnych dzieci z dochodu uzyskiwanego z wykonywanej pracy lub z posiadanego majątku, co obejmuje działania mające na celu pokrycie kosztów prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego i zaspokajania zwykłych i nadzwyczajnych potrzeb obojga małżonków i ich wspólnych dzieci. Obowiązek wypłaty świadczeń alimentacyjnych na rzecz osoby, która znajduje się w niedostatku, może obejmować rozwiedzionego małżonka lub osobę, z którą uprawniony nie pozostaje w związku małżeńskim, ale z którą ma dziecko.

Świadczenia alimentacyjne na rzecz małoletniego dziecka wypłaca jedno z jego rodziców, w szczególności jeżeli nie zamieszkuje wspólnie z dzieckiem lub nie bierze udziału w jego wychowywaniu. Rozwiedziony małżonek osoby, która znajduje się w niedostatku, jest zobowiązany do wypłacania świadczeń alimentacyjnych przede wszystkim wówczas, jeżeli po rozwodzie i z uwagi na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem dana osoba nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać lub jeżeli znajduje się w niedostatku ze względu na podeszły wiek lub stan zdrowia. Osoba, która ma dziecko z osobą znajdującą się w niedostatku, jest zobowiązana do wypłacania świadczeń alimentacyjnych przez 8 tygodni przed narodzinami dziecka i 12 tygodni po nich, a także w późniejszym okresie, jeżeli taka osoba potrzebuje pomocy z uwagi na problem zdrowotny spowodowany wychowywaniem dziecka, ciążą lub porodem.

2 Do jakiego wieku dziecko ma prawo do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych? Czy przepisy dotyczące świadczeń alimentacyjnych

różnią się w odniesieniu do osób nieletnich i dorosłych?

Pełnoletność osiąga się w chwili ukończenia 18. roku życia, a każda osoba poniżej 18. roku życia jest osobą małoletnią. Małoletnie dziecko jest uprawnione do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych, a obowiązek łożenia na jego utrzymanie spoczywa przede wszystkim na jego rodzicach, w równym stopniu. Dziecko, które ukończyło 18. rok życia i które kontynuuje naukę na poziomie podstawowym lub średnim w szkole podstawowej, szkole średniej lub instytucji kształcenia zawodowego, bądź też realizuje program studiów wyższych na uniwersytecie, jest również uprawnione do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych, ale wyłącznie do ukończenia 21. roku życia. Podstawa obliczania świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletnich dzieci różni się od podstawy jego obliczania na rzecz dzieci pełnoletnich. Przy obliczaniu wysokości świadczenia alimentacyjnego na rzecz pełnoletnich dzieci zakres świadczeń alimentacyjnych ustala się, biorąc pod uwagę potrzeby i codzienny sposób życia osoby uprawnionej, przy czym zakłada się, że osoby pełnoletnie są w stanie samodzielnie zarobić na pokrycie co najmniej części kosztów swojego utrzymania. Osoba nabywa prawo do ubiegania się o alimenty wyłącznie w przypadku, gdy po osiągnięciu pełnoletności nie ma środków na samodzielne utrzymanie, a ze względu na studia lub z innego ważnego powodu nie można oczekiwać, że zapewni sobie dochód na zaspokojenie swoich potrzeb.

Dorosłe dziecko, które chce po osiągnięciu pełnoletności nadal otrzymywać świadczenia alimentacyjne, musi ponownie zwrócić się z niezależnym wnioskiem do sądu, jeżeli obowiązek alimentacyjny wygasł na mocy wcześniejszego orzeczenia sądu.

Prawo do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych przysługuje również innym wstępnym lub zstępnym, którzy nie są w stanie samodzielnie się utrzymać, o ile zostanie stwierdzone, że znajdują się w niedostatku.

3 Czy aby otrzymać świadczenia alimentacyjne, konieczne jest złożenie wniosku do właściwego organu lub sądu? Jakie są główne etapy takiej procedury?

Jedno z rodziców małoletniego dziecka może zostać zobowiązane do wypełniania obowiązku alimentacyjnego. Jeżeli osoba taka nie płaci świadczeń dobrowolnie, można wnieść do sądu pozew o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych. Aby dochodzić roszczeń alimentacyjnych, należy złożyć do sądu wniosek o wszczęcie postępowania przyspieszonego w przedmiocie wydania nakazu zapłaty należności alimentacyjnych na rzecz dziecka albo wnieść pozew o alimenty (wytoczyć powództwo dotyczące świadczeń alimentacyjnych). Za podjęcie takich czynności nie pobiera się żadnej opłaty sądowej, jeżeli dochodzone roszczenie dotyczy świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego dziecka.

Postępowanie przyspieszone w przedmiocie wydania nakazu zapłaty to postępowanie uproszczone, w którym zasądzenie świadczeń alimentacyjnych jest możliwe wyłącznie w przypadku dochodzenia świadczeń na rzecz małoletniego dziecka, gdy na akcie urodzenia dziecka widnieje imię i nazwisko tego z rodziców, na którym spoczywa obowiązek alimentacyjny, gdy wysokość świadczenia nie jest wyższa niż 1,5 razy minimalnej stawki świadczenia alimentacyjnego (zob. pytanie 8) miesięcznie, a drugie z rodziców nie zakwestionuje obowiązku wypłaty świadczeń alimentacyjnych. Jeżeli warunki konieczne do wydania nakazu zapłaty nie są spełnione, powód musi wytoczyć powództwo przed sądem rejonowym właściwym dla miejsca zamieszkania dziecka uprawnionego do świadczeń alimentacyjnych.

Dodatkowe informacje na temat postępowania przyspieszonego w przedmiocie wydania nakazu zapłaty w przypadku dochodzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego dziecka można znaleźć [tutaj](#). Formularz pozwu o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka jest dostępny [tutaj](#).

4 Czy można złożyć wniosek w imieniu krewnego (jeżeli tak, to w jakim stopniu pokrewieństwa?) lub osoby małoletniej?

Małoletnie dzieci są uprawnione do otrzymywania świadczeń alimentacyjnych. Ponieważ małoletni posiadają ograniczoną zdolność do czynności prawnych, osobą wnoszącą pozew do sądu w imieniu dziecka jest jego przedstawiciel ustawowy – matka lub ojciec sprawujący nad nim pieczę. Jeżeli dla dziecka ustanowiono opiekuna, powództwo wytacza taki opiekun występujący jako przedstawiciel ustawowy dziecka.

Osoba dorosła posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych samodzielnie wytacza powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych.

5 Jeżeli planuję wnieść sprawę do sądu, w jaki sposób mogę uzyskać informację, który sąd jest właściwy?

Sąd rozpoznaje powództwo o wyegzekwowanie od jednego z rodziców świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego dziecka w takim samym trybie jak powództwo o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych. W sprawie o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych pozew wnosi się do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zamieszkania dziecka. Jeżeli dziecko nie zamieszkuje w Estonii, powództwo należy wytoczyć przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania pozwanego. Jeżeli pozwany nie zamieszkuje w Estonii, powód należy wytoczyć przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania powoda.

Świadczeń alimentacyjnych można również dochodzić w postępowaniu przyspieszonym w przedmiocie wydania nakazu zapłaty (zob. odpowiedź na pytanie 3).

6 Czy aby wnieść sprawę do sądu jako wnioskodawca, muszę być reprezentowany przez pełnomocnika (np. prawnika, organ administracyjny na szczeblu centralnym lub lokalnym)? Jeżeli nie, jakie procedury mają zastosowanie?

Aby dochodzić świadczeń alimentacyjnych na dziecko przed sądem, należy wytoczyć powództwo o zasądzenie takich świadczeń, przy czym nie jest konieczne skorzystanie ze specjalistycznej pomocy prawnej ani z usług pełnomocnika procesowego. Sąd zasądza wypłatę świadczeń alimentacyjnych od dnia wytoczenia powództwa, ale może również – na podstawie odpowiedniego żądania zawartego w pozwie – zasądzić wypłatę świadczeń alimentacyjnych z mocą wsteczną maksymalnie do roku przed wytoczeniem powództwa.

Formularz pozwu o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka jest dostępny [tutaj](#).

7 Czy muszę wnieść opłatę sądową, aby wnieść sprawę do sądu? Jeżeli tak, to jaka jest przybliżona wysokość tych opłat? Czy w przypadku nieposiadania wystarczających środków finansowych mogę ubiegać się o pomoc prawną w celu pokrycia kosztów postępowania?

Za wytoczenie powództwa o wyegzekwowanie świadczeń alimentacyjnych na rzecz małoletniego dziecka lub za rozpoznanie pozwu o wszczęcie postępowania przyspieszonego w przedmiocie wydania nakazu zapłaty w przypadku dochodzenia świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka nie pobiera się żadnej opłaty sądowej.

Powód może ubiegać się o państwową pomoc prawną lub tzw. pomoc procesową na pokrycie kosztów procesowych.

W przypadku państwowej pomocy prawnej Estońska Izba Adwokacka wyznacza adwokata. Jego rolą jest reprezentowanie strony przed sądem i udzielanie jej porad prawnych w trakcie postępowania. Z państwowej pomocy prawnej mogą skorzystać osoby, które z uwagi na swoją sytuację finansową nie są w stanie pokryć kosztów specjalistycznych usług prawnych w okresie, w którym potrzebują pomocy prawnej, lub są w stanie pokryć takie koszty wyłącznie częściowo lub w ratach, oraz osoby, których sytuacja finansowa uniemożliwiłaby im pokrycie kosztów własnego utrzymania po uiszczeniu kosztów usług prawnych. Otrzymanie państwowej pomocy prawnej nie zwalnia danej osoby z obowiązku poniesienia innych kosztów procesowych.

Więcej informacji na temat państwowej pomocy prawnej można znaleźć [tutaj](#).

O przyznanie państwowej pomocy procesowej na pokrycie kosztów procesowych mogą ubiegać się osoby, które nie są w stanie pokryć tych kosztów z uwagi na swoją sytuację finansową lub które są w stanie pokryć takie koszty wyłącznie częściowo lub w ratach. Muszą również istnieć wystarczające przesłanki dające podstawy do

tego, by przypuszczać, że planowany udział w postępowaniu zakończy się powodzeniem.

Formularz wniosku o przyznanie pomocy procesowej na rzecz osoby fizycznej oraz formularz oświadczenia o sytuacji osobistej i finansowej wnioskodawcy i członków jego rodziny są dostępne [tutaj](#).

8 Jaką formę świadczeń alimentacyjnych może przyznać sąd? W jaki sposób obliczana jest wysokość świadczeń alimentacyjnych? Czy decyzja sądu może zostać skorygowana w celu uwzględnienia zmian kosztów utrzymania lub sytuacji rodzinnej? Jeżeli tak, w jaki sposób (np. za pomocą systemu automatycznej indeksacji)?

Sąd może nakazać wypłatę świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniego dziecka w kwocie stałej lub zmiennej, wskazując podstawę wyliczenia wysokości świadczenia. Sądy na ogół zasądzają świadczenia alimentacyjne w formie płatności miesięcznych.

Do końca 2021 r. minimalna stawka świadczenia alimentacyjnego zależała od minimalnego wynagrodzenia. Kwota miesięcznego świadczenia alimentacyjnego na rzecz jednego dziecka nie mogła być niższa niż połowa miesięcznego minimalnego wynagrodzenia ustalonego przez rząd Republiki Estońskiej (minimalna kwota świadczenia alimentacyjnego wynosiła więc: w 2018 r. – 250 euro na dziecko, w 2019 r. – 270 euro na dziecko, a w latach 2020 i 2021 – 292 euro na dziecko).

Od 1 stycznia 2022 r. minimalna stawka świadczenia alimentacyjnego nie jest już uzależniona od obowiązującego minimalnego wynagrodzenia. Kwotę świadczenia alimentacyjnego ustala sąd na podstawie potrzeb dziecka, zdolności finansowej rodziców, wszelkich otrzymywanych świadczeń oraz liczby małoletnich dzieci będących członkami rodziny. Jako kwotę podstawową przyjmuje się połowę średnich miesięcznych kosztów utrzymania dziecka (podstawowa kwota utrzymania wynosi 209,20 euro). Indeksuje się ją co roku, 1 kwietnia, na podstawie zmiany wskaźnika cen konsumpcyjnych względem poprzedniego roku.

Kwotę świadczenia alimentacyjnego ustala się, biorąc pod uwagę następujące okoliczności: dochód rodzica, na którym spoczywa obowiązek alimentacyjny. Co do zasady kwotę podstawową powiększa się o 3% średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Estonii w poprzednim roku kalendarzowym. Tę dodatkową kwotę oblicza się ponownie corocznie 1 kwietnia. Liczba dzieci otrzymujących świadczenie alimentacyjne w tej samej rodzinie. Mając na uwadze, że wychowywanie kilkorga dzieci wiąże się z pewnymi niewielkimi oszczędnościami kosztów (ponowne wykorzystanie mebli, ubrań, zabawek itp.), stawka świadczenia alimentacyjnego począwszy od drugiego dziecka jest mniejsza o 15% od stawki na pierwsze dziecko. Stawki świadczenia alimentacyjnego nie zmniejsza się w przypadku dzieci urodzonych z ciąży mnogiej lub dzieci, między którymi różnica wieku wynosi ponad trzy lata.

Dodatki rodzinne. Przy ustalaniu stawki świadczenia alimentacyjnego pod uwagę bierze się świadczenie alimentacyjne oraz, zgodnie z ustawą o rodzinie (perekonbaseadus) w brzmieniu obowiązującym od 1 lutego 2023 r., połowę stawki dodatku dla rodzin wielodzietnych. Jeżeli dodatki te otrzymuje osoba zgłaszająca roszczenie alimentacyjne, stawkę świadczenia alimentacyjnego na każde dziecko pomniejsza się o połowę wysokości takiego dodatku. Jeżeli jednak dodatki te otrzymuje osoba uiszczająca świadczenie alimentacyjne, stawkę świadczenia alimentacyjnego powiększa się o wysokość takich dodatków. Na potrzeby wydania nakazu alimentacyjnego dodatek dla rodzin wielodzietnych oblicza się również zgodnie ze znowelizowaną ustawą, nawet jeżeli nie wypłaca się go wyłącznie na wspólne dzieci tych samych małżonków. Oznacza to, że w przypadku rodziny mieszanej, w której dwoje dzieci pochodzi z poprzedniego związku, a rodzicowi urodziły się kolejne dzieci z nowego związku, w wyniku czego rodzina nabywa prawo do dodatku dla rodzin wielodzietnych, przy obliczaniu wysokości świadczenia alimentacyjnego uwzględnia się połowę tego dodatku. Kwotę tę dzieli się równo między rodzica ubiegającego się o alimenty i rodzica płacącego alimenty, a następnie dzieli przez łączną liczbę dzieci w rodzinie, na które wypłacany jest dodatek dla rodzin wielodzietnych.

Naprzemienne miejsce zamieszkania dziecka. Jeżeli dziecko pozostaje pod opieką rodzica uiszczającego świadczenie alimentacyjne średnio co najmniej przez siedem 24-godzinnych okresów w miesiącu rocznie, kwotę świadczenia alimentacyjnego pomniejsza się proporcjonalnie do czasu spędzonego z rodzicem, na którym spoczywa obowiązek alimentacyjny. Jeżeli zatem dziecko przebywa pod opieką każdego z rodziców przez taki

sam czas, aby dochodzić roszczeń alimentacyjnych, można powołać się wyłącznie na większe potrzeby dziecka, znaczną różnicę dochodów rodziców lub nierówny podział kosztów utrzymania dziecka między rodzicami.

Więcej informacji na temat obliczania stawki świadczenia alimentacyjnego oraz kalkulator świadczeń alimentacyjnych można znaleźć [tutaj](#).

Kwoty określone w orzeczeniach sądu wydanych przed 1 stycznia 2022 r. nie są automatycznie pomniejszane. Jeżeli na podstawie orzeczenia sądu rodzic jest zobowiązany do uiszczania świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniego dziecka na poziomie aktualnej stawki minimalnej lub połowy minimalnego miesięcznego wynagrodzenia, taka kwota zostaje „zamrożona” na poziomie z 2021 r. (tj. 292 euro miesięcznie) i w rezultacie stawka świadczenia alimentacyjnego nie zwiększy się w przypadku ewentualnego późniejszego wzrostu minimalnego wynagrodzenia.

Jeżeli na podstawie orzeczenia sądu wydanego przed 1 lutego 2023 r. rodzic jest zobowiązany do uiszczania zmiennej kwoty świadczenia alimentacyjnego na rzecz małoletniego dziecka, a wysokość tego świadczenia zależy od wahań wysokości dodatku dla rodzin wielodzietnych, kwotę świadczenia alimentacyjnego ustaloną na podstawie wspomnianego orzeczenia sądu oblicza się na podstawie § 101 ust. 5 ustawy o rodzinie w brzmieniu obowiązującym od 1 lutego 2023 r.

Sąd może zarządzić zwiększenie, a także – w przypadkach gdy jest to uzasadnione – zmniejszenie minimalnej stawki świadczenia alimentacyjnego. Minimalną stawkę świadczenia alimentacyjnego, obliczaną według wzoru określonego w prawie, można zwiększyć w świetle:

- faktycznych potrzeb dziecka,
- wysokości dochodów każdego z rodziców;
- faktycznego podziału kosztów utrzymania dziecka między rodzicami.

Jeżeli dochód rodzica, na którym spoczywa obowiązek alimentacyjny, przekracza średni dochód, podstawową kwotę świadczenia alimentacyjnego można zwiększyć na przykład o 3% faktycznego dochodu rodzica, na którym spoczywa obowiązek alimentacyjny, a nie średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Stawkę świadczenia alimentacyjnego można zmniejszyć wyłącznie wówczas, gdy istnieje ku temu uzasadniony powód. Takim uzasadnionym powodem może być niezdolność rodzica do pracy lub sytuacja, w której rodzic ma drugie dziecko, które – w przypadku zarządzenia minimalnej stawki świadczenia alimentacyjnego – znalazłoby się w trudniejszej sytuacji finansowej niż dziecko otrzymujące świadczenie alimentacyjne.

W przypadku dokonania zmiany wysokości świadczenia alimentacyjnego zmiana ta wchodzi w życie zazwyczaj dopiero z chwilą wydania orzeczenia – tj. wysokość zaległych płatności alimentacyjnych nie może zostać zmieniona.

Zobowiązany może, jeżeli ma ku temu uzasadniony powód, zwrócić się do sądu o wyrażenie zgody na przekazywanie alimentów w innej formie. Rodzice mogą zawrzeć szczegółowe porozumienie w kwestii sposobu wypełniania obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, ustalając formę i termin wypłacania świadczenia alimentacyjnego.

9 W jaki sposób wypłacane są świadczenia alimentacyjne i komu?

Świadczenia alimentacyjne wypłaca się co do zasady okresowo, w postaci sumy pieniężnej. Osoba, na której spoczywa obowiązek alimentacyjny względem małoletniego dziecka, może, jeżeli ma ku temu uzasadniony powód, zwrócić się do sądu o wyrażenie zgody na przekazywanie alimentów w innej formie. Świadczenia alimentacyjne na rzecz małoletniego dziecka wypłaca jedno z jego rodziców, w szczególności jeżeli nie zamieszkuje wspólnie z dzieckiem lub nie bierze udziału w jego wychowywaniu. Świadczenia alimentacyjne wypłaca się z góry za każdy miesiąc kalendarzowy. Choć osobą uprawnioną do świadczeń alimentacyjnych jest dziecko, co do zasady świadczenia muszą być wypłacane drugiemu z rodziców. Świadczenia mogą być wypłacane bezpośrednio dziecku, jeżeli rodzice wyrażą na to zgodę lub jeżeli będzie to wynikało z treści orzeczenia sądu.

10 Jeżeli dana osoba (dłużnik alimentacyjny) nie płaci dobrowolnie, jakie działania można podjąć, aby zmusić taką osobę do zapłaty?

Jeżeli orzeczenie sądu zasądzające świadczenia alimentacyjne uprawomocniło się lub podlega natychmiastowemu wykonaniu, a zobowiązany odmawia zastosowania się do treści tego orzeczenia, należy skontaktować się z komornikiem. Jeżeli dłużnik nie dokonuje zasądzonych płatności w wyznaczonym terminie, komornik – na wniosek osoby, która podjęła kroki w celu zabezpieczenia powództwa – rozpoczyna przygotowania do zajęcia składników majątku dłużnika. W celu zajęcia majątku dłużnika konieczne jest przekazanie komornikowi orzeczenia sądu wraz z wnioskiem o wszczęcie postępowania egzekucyjnego. Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego powinien zawierać informacje na temat dłużnika oraz, w miarę możliwości, jego majątku (miejsce zamieszkania, dane kontaktowe, znane informacje na temat majątku). Jeżeli wnioskodawca życzy sobie, aby komornik wykorzystał wszystkie przewidziane w ustawodawstwie środki w celu wyegzekwowania długu, powinien wskazać we wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, że zgłasza roszczenie majątkowe przeciwko zarejestrowanym nieruchomościom, ruchomościom i wierzytelnościom dłużnika. W trakcie postępowania egzekucyjnego świadczenia alimentacyjne na rzecz dziecka mają pierwszeństwo przed innymi roszczeniami, a w celu zaspokojenia roszczenia alimentacyjnego możliwe jest zajęcie większych części majątku oraz zawieszenie na czas nieokreślony, w drodze orzeczenia sądu, następujących praw i ważności następujących zezwoleń: prawo polowania, prawo do kierowania pojazdami o napędzie silnikowym, zezwolenia na posiadanie lub nabywanie broni, uprawnienia do kierowania rekreacyjnymi jednostkami pływającymi i skuterami wodnymi, karta wędkarska.

11 Proszę opisać w skrócie wszelkie ograniczenia środków egzekucyjnych, w szczególności przepisy dotyczące ochrony dłużnika oraz termin przedawnienia lub termin zawity w ramach obowiązującego w państwa kraju systemu egzekwowania.

Zobowiązany jest zwolniony z obowiązku alimentacyjnego w zakresie, w jakim nie jest w stanie – z uwagi na inne zobowiązania i sytuację finansową – wypłacać świadczeń alimentacyjnych na rzecz drugiej osoby bez nadmiernego uszczerbku dla własnych zwykłych środków utrzymania. Mimo to rodzice nie mogą zostać zwolnieni z obowiązku alimentacyjnego względem własnych małoletnich dzieci. Sąd może również zwolnić zobowiązanego (dłużnika) z obowiązku alimentacyjnego, skrócić okres wypełniania tego obowiązku lub obniżyć kwotę świadczeń alimentacyjnych, jeżeli uzna, że żądanie wypełniania obowiązku alimentacyjnego jest rażąco niesprawiedliwe, na przykład z uwagi na fakt, że uprawniony popadł w niedostatek z własnej winy.

Odszkodowania za niewypłacanie świadczeń alimentacyjnych i niewypełnianie obowiązku alimentacyjnego można dochodzić z mocą wsteczną za maksymalny okres jednego roku przed złożeniem pozwu do sądu. Termin przedawnienia płatności alimentów w ramach obowiązku alimentacyjnego wynosi dziesięć lat w odniesieniu do poszczególnych zobowiązań. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się wraz z końcem roku kalendarzowego, w którym roszczenie powiązane ze wspomnianym obowiązkiem stało się wymagalne. Obowiązek alimentacyjny to obowiązek osobisty, który wygasa z chwilą śmierci uprawnionego lub zobowiązanego; wyjątki od tej zasady odnoszą się do płatności zaliczkowych i kwot podlegających potrąceniu.

12 Czy istnieje organizacja lub organ, które pomagają przy dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych?

W sporach transgranicznych dotyczących świadczeń alimentacyjnych pomocy udziela organ centralny, tj. Dział ds. Międzynarodowej Współpracy Sądowej w Departamencie Polityki Karnej Ministerstwa Sprawiedliwości.

Dochodząc roszczeń alimentacyjnych przez sądem, można ubiegać się o [państwową pomoc prawną](#). Nie istnieją żadne specjalne organizacje ani organy udzielające wsparcia w dochodzeniu krajowych roszczeń alimentacyjnych.

13 Czy organizacje (rządowe lub prywatne) mogą dokonywać wypłaty zaliczek z tytułu świadczeń alimentacyjnych w całości lub w części w zastępstwie dłużnika?

Od 1 stycznia 2017 r. matka lub ojciec wychowujący dziecko mają prawo ubiegać się o państwowe świadczenie alimentacyjne z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (Sotsiaalkindlustusamet) na czas trwania postępowania sądowego i egzekucyjnego. Tego rodzaju świadczenie alimentacyjne to tymczasowa pomoc od państwa dla osoby samotnie wychowującej i utrzymującej dziecko. Państwo wypłaca takie świadczenie w imieniu tego z rodziców, które uchyla się od obowiązku wypłaty świadczeń alimentacyjnych, i odzyskuje od niego należne kwoty w późniejszym terminie. Warunkiem otrzymania państwowego świadczenia alimentacyjnego jest wystąpienie do sądu z roszczeniem alimentacyjnym w postępowaniu przyspieszonym w przedmiocie wydania nakazu zapłaty albo wytoczenie powództwa o alimenty.

Świadczenie alimentacyjne gwarantuje dziecku do 200 euro miesięcznie.

Dodatkowe informacje na temat ubiegania się o świadczenie można uzyskać [tutaj](#).

14 Jeżeli zamieszkuję na terytorium danego państwa członkowskiego, a dłużnik alimentacyjny zamieszkuje w innym państwie:

14.1 Czy mogę uzyskać pomoc organu rządowego lub organizacji prywatnej w danym państwie członkowskim?

Osoby dochodzące świadczeń alimentacyjnych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 mogą uzyskać pomoc ze strony Działu ds. Międzynarodowej Współpracy Sądowej w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Aby ubiegać się o świadczenie alimentacyjne w innym państwie, wniosek o wszczęcie postępowania alimentacyjnego należy złożyć w Dziale ds. Międzynarodowej Współpracy Sądowej w Ministerstwie Sprawiedliwości Estonii oraz we właściwym organie takiego państwa. Do wniosku należy załączyć odpis aktu urodzenia dziecka (dzieci) lub odpis wyroku sądu w sprawie o ustalenie ojcostwa. Jeżeli nie ustalono ojcostwa dziecka, fakt ten należy odnotować we wniosku przesyłanym do organu w innym państwie.

Formularz wniosku jest dostępny [tutaj](#).

14.2 Jeżeli tak, w jaki sposób mogę skontaktować się z danym organem lub organizacją?

Z Działem ds. Międzynarodowej Współpracy Sądowej w Ministerstwie Sprawiedliwości Estonii można skontaktować się telefonicznie pod numerami +372 544 700 31 i +372 587 756 92 lub pod adresami e-mail central.authority@just.ee i keskasutus@just.ee.

15 Jeżeli przebywam w innym państwie, a dłużnik przebywa w danym państwie członkowskim:

15.1 Czy mogę złożyć wniosek bezpośrednio do takiego organu lub organizacji prywatnej w danym państwie członkowskim?

Roszczenie zgłoszone przez wnioskodawcę zamieszkującego w innym państwie zostanie rozpoznane z należytą starannością przez właściwy organ w państwie, w którym wnioskodawca na swoje miejsce zamieszkania; organ taki skontaktuje się następnie z organem centralnym w Ministerstwie Sprawiedliwości Estonii.

15.2 Jeżeli tak, w jaki sposób mogę skontaktować się z tym organem lub organizacją prywatną i jaką pomoc mogę uzyskać?

Zobacz odpowiedź na pytanie 14.1.

16 Czy dane państwo członkowskie związane jest Protokołem haskim z 2007 r.?

Protokół haski z 2007 r. został ratyfikowany przez Unię Europejską, do której Estonia przystąpiła jako państwo członkowskie w dniu 1 maja 2004 r.

17 Jeżeli dane państwo członkowskie nie jest związane Protokołem haskim z 2007 r., jakie prawo ma zastosowanie do roszczenia alimentacyjnego zgodnie z przepisami międzynarodowego prawa prywatnego? Jakie są odpowiednie przepisy międzynarodowego prawa prywatnego?

Zobacz odpowiedź na pytanie 16.

18 Jakie są przepisy dotyczące dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach transgranicznych w UE zgodnie ze strukturą rozdziału V rozporządzenia w sprawie zobowiązań alimentacyjnych?

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawach transgranicznych dotyczących świadczeń alimentacyjnych na obszarze Unii Europejskiej można uzyskać państwową pomoc prawną i państwową pomoc procesową. Pozwala to zagwarantować, że osoba ubiegająca się o świadczenia alimentacyjne będzie reprezentowana w postępowaniu przez osobę dysponującą stosowną wiedzą fachową oraz że będzie mogła uzyskać dostęp do wymiaru sprawiedliwości, ponieważ koszty procesowe zostaną pokryte. Przepisy regulujące państwową pomoc prawną i pomoc procesową stanowią, że zastosowanie mają przepisy prawa krajowego, chyba że rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 stanowi inaczej.

Co do zasady te same gwarancje, które mają zastosowanie do osób zamieszkujących w Estonii, mają również zastosowanie do osób zamieszkujących w innych państwach członkowskich UE. W transgranicznych sprawach dotyczących świadczeń alimentacyjnych pomoc prawną oraz porady prawne, jak również państwową pomoc prawną i pomoc procesową można uzyskać od organu centralnego, tj. Działu ds. Międzynarodowej Współpracy Sądowej w Ministerstwie Sprawiedliwości, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 4/2009 oraz – w kwestiach nieuregulowanych w tym rozporządzeniu – zgodnie z prawem krajowym.

19 Jakie środki przyjęło dane państwo członkowskie w celu zapewnienia wykonywania zadań opisanych w art. 51 rozporządzenia w sprawie świadczeń alimentacyjnych?

Organem centralnym wyznaczonym do celów transgranicznej współpracy sądowej jest Dział ds. Międzynarodowej Współpracy Sądowej w Ministerstwie Sprawiedliwości. W związku z tym osoby dochodzące świadczeń alimentacyjnych na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 4/2009 mogą uzyskać pomoc ze strony Działu ds. Międzynarodowej Współpracy Sądowej w Ministerstwie Sprawiedliwości, który prowadzi postępowania dotyczące międzynarodowych wniosków o pomoc prawną.

Ta strona jest częścią portalu [Twoja Europa](#).

Państwa [opinia](#) na temat przydatności przedstawionych informacji jest dla nas ważna.

Ostatnia aktualizacja: 15/05/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą

odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.